

виникає і саморегуляція. Необхідність співробітництва у підгрупі стимулює дії в загальних інтересах, з'являється бажання внести і свій посильний внесок у загальну справу.

Студент в таких умовах починає розуміти, що навчання - це не тільки засвоєння готових висновків /рецептів/, але і процес пізнання, тут можуть бути помилки і невірні відповіді.

У роботі з підгрупами виникає нове відношення до помилок, адже робота малими групами ставить завдання пошуку різних розв'язків проблеми, на шляху цих пошуків можуть з'явитися і помилки, і невірні відповіді. Але викладач повинен дивитись на помилки як на необхідний етап на шляху до знань, терпляче і доброзичливо допомагати студентам у їх самостійній та пошуковій роботі.

Студенти випробують на собі працю викладача в роботі малими групами, бачать її позитивну якість, що сприяє застосуванню цієї роботи з учнями.

З.В.Друзь, О.В.Бугрій
/Криворізький педінститут/

ДОСВІД ФОРМУВАННЯ ПРОФЕСІЙНИХ ІНТЕРЕСІВ У МАЙБУТНІХ ВЧИТЕЛІВ ПОЧАТКОВИХ КЛАСІВ

1. Нині вже в І-4 класах змінюються пріоритети цілей навчання: на перший план висувається його розвивальна функція, культ самостійності і нестандартності думки, культ, що забезпечує здоровий інтелектуальний клімат класу. Оновлення змісту навчання здійснюватиметься через введення дворівневних підручників, нових інтегрованих курсів /"Людина і світ", "Мова і культура спілкування", "Математика і конструювання" та ін./, спеціального курсу пізнавальних здібностей, щоб створити розвивальне середовище для учнів.

2. З урахуванням цього для студентів педагогічних факультетів розроблено інтегрований педагогічний практикум "Людина і світ", який охоплює 8 тем /від першого до четвертого класів/: "Наша школа", "Сім'я", "Про тебе самого", "Уроки звичливості", "Азбука пішохода", "Де ти живеш", "Люди і речі", "Природа навколо нас".

Основу всього курсу складає ідея: людина, суспільство, природа - це єдине, нерозривне ціле.

У доборі різних типів розвивальних завдань за основу взято ті логічні операції, без яких виконання їх неможливе: порівняння, узагальнення, класифікацію, встановлення причинно-наслідкових зв'язків. При цьому враховувалися також програмні вимоги до знань, умінь учнів на кінець навчання у 1-4 класах.

Різномплановий зміст предмета зумовлює об'єктивну необхідність використання такого комплексу методів і прийомів:

для активізації сприйняття - пояснення з опорою на наочність, бесіди з коментуванням малюнків, натуральних об'єктів;

для активізації пам'яті, мислення, творчих можливостей - пошукові завдання;

для активізації емоційної сфери - дидактичні, сюжетно-рольові ігри.

3. Структурно і за змістом матеріал інтегрованого курсу "Основи і методика початкової математики" організовано за основними компонентами початкової математичної освіти, які визначають практичну і духовну значущість цього предмета для навчання й виховання молодших школярів.

Оволодіти математикою - означає навчитися розв'язувати не лише стандартні, а й творчі задачі. На відміну від стандартних творчої або пошуковою називають вправу, приступаючи до виконання якої учні не знають заздалегідь ні способу її розв'язання, ні того, на якому навчальному матеріалі ґрунтується розв'язання. Щоб виконати таку вправу, треба правильно оцінити окремі компоненти завдання, поданого в нестандартній формі, зрозуміти властивості величин та залежності між ними, які безпосередньо не зазначені в умові, але впливають з певних закономірностей, причинних або функціональних залежностей.

4. Взаємозв'язок діяльності викладача і студента - основа формування в останніх професійних інтересів. Лаконічно висловимо свою позицію словами: "Творячи, навчати - навчатись, творячи". Готувати майбутніх педагогів мають викладачі, які довели і постійно доводять свій високий творчий рівень практичними результатами в наукових дослідженнях. Тільки в такому разі навчання можна по-справжньому органічно пов'язати з наукою і шкільною практикою, і студент почне переймати у своїх викладачів найцінніше - дійовий стереотип реального творчого підходу до справи.

5. Основу методичних прийомів розвитку пізнавальних інтересів у майбутніх учителів складало розв'язання протиріч між емоційним, суб'єктивним і раціональним, об'єктивним.

Стрижень цієї педагогічної роботи - стимулююче педагогічне спілкування, яке зорієнтоване на учнівські актуальні і перспективні потреби.

Щодо оптимізації пошукової самостійності учнів важливим є синтез мислення, мовлення /слова/ і дії на уроці.

В.В.Коновалова /Кривсрізький
педінститут/

ФОРМУВАННЯ ПРОФЕСІОНАЛІЗМУ МАЙБУТНІХ ПЕДАГОГІВ В ПРОЦЕСІ ВИВЧЕННЯ КУРСУ "МЕТОДИКА ВИКЛАДАННЯ ГЕОГРАФІЇ"

Сучасні проблеми перебудови всієї системи освіти на демократичних основах неможливо вирішити без пошуку шляхів удосконалення підготовки педагогічних кадрів, оптимізації вузівського процесу та вияву виховних можливостей всіх учбових дисциплін в підготовці випускників педвузу до творчої професійно-педагогічної діяльності.

Аналіз практики викладання спеціальних дисциплін в умовах педвузу дозволяє стверджувати, що сьогодні не використовуються повною мірою їх можливості щодо професійного становлення.

Проведений нами опит серед студентів I-III курсів географічного факультету показав, що 75 % студентів, яких опитували, саме поняття професіоналізму обмежують обсягом наукової інформації та практичних вмінь і навичок, що намічені учбовими програмами спеціальних дисциплін; 45 % велике значення приділяють в професійній підготовці формуванню узагальнених вмінь, серед яких виділяються вміння спиратися при вирішенні професійних завдань на одержання теоретичних знань, вміння всю роботу скерувати на учня, враховуючи його можливості та індивідуальні особливості, самоаналіз та самооцінку своєї педагогічної діяльності. Тільки 20 % студентів, яких опитували, в зміст професіоналізму поряд з теоретичними знаннями, практичними вміннями та навичками, виділили професійно-особисті якості, від ступеню сформованості яких залежить рівень їх професіоналізму і якість вирішення навчально-виховних задач.

Зібрані нами факти говорять про те, що студенти I-III курсів сприймають навчання в педагогічному вузі як продовження шкільного,